

Dagmar Nielsens tale ved protestmødet i Koncertpalæet

Taler

Dagmar Nielsen
Formand for Københavns
kreds i Dansk Kvindesamfund

Sted

Koncertpalæet, København

Omstændigheder

Tidsskriftet *Kvinden og Samfundets* egen indledning: »Vi tør sige, at der gik ligesaa mange Mennesker den Aften, Mødet afholdtes, fra Koncertpalæet, som Salen rummede — en lille halv Time før Mødet begyndte blev Dørene lukkede. En Del af de skuffede Mennesker blev samlet i Garnisonskirkens Menighedshus, hvor nogle af Talerne holdt deres Foredrag om igen. Med stor Deltagelse paahørtes mandlige og kvindelige Talere, hvis Række aabnedes af Borgerrepræsentant *Augusta Kiær*. Derefter fulgte Biskop *Ostenfeld*, Landstingsmedlem Fru *Inger Gautier-Schmidt*, Folketingsmand *Jens Holdgaard*, Formand i D.K.S Københavnskreds Fru *Dagmar Nielsen* og Pastor *Richard Thomsen*. Det overordentlig vellykkede Møde sluttede med en Resolution, hvori der rettedes en indtrængende Opfordring til Kommunalbestyrelsen om *ikke* at udstede flere Natbevillinger end dem, der allerede er i kraft. *ikke* at forny de efter 12. Juni dette Aar udstedte. Vi bringer nedenstaaende Fru Dagmar Nielsens Tale, hvori hun varmt tolker mangfoldige Kvinders Syn paa denne Samfundssag.«

Gang efter Gang lyder det til Kvinderne: I Hjemmet har I jeres Plads, der kan I ikke erstattes, der skal I værne Børnene og de unge!

Men fra Aar til Aar, ja fra Dag til Dag bliver det sværere herinde i Storbyens Larm at værne vore Hjem og vore Unge mod de stadig voksende Farer for baade Legeme og Sjæl.

Nu ved vi alle, at der er Ulemper, som ikke kan undgaas, ved den stærke Sammenhobning af Mennesker i de store Byer. Vi ved f. Eks., at den megen Støj og Larm, ofte til sent hen paa Aftenen, er uadskillelig fra store Steder, og skønt den er en Pine for mange, især de gamle og skrøbelige, kræver hverken de eller vi andre, at Færdslen af Hensyn til dem skal indstilles paa Klokkeslet.

Vi ved, at Fordelene ved at bo i den store By maa betales med visse Ulemper.

Men man kan ogsaa købe Guld for dyrt! Og naar vi ser en Udvikling, der frembyder truende Farer for vore Børn, for vor Ungdom, tage rivende Fart, da søger vi at standse den.

Selvfølgelig drømmer ingen om at vende tilbage til tidligere Tiders Skik, da det, naar Klokken var slagen 10, »var paa de Tide, man føjer sig i Seng.« Men det vilde sikkert gavne os betydeligt om vi noget mere end nu brugte Natten til Hvile, — gavne vort Helbred, gavne vor Arbejdsevne.

Men i Stedet for at søge at begrænse Natlivet og dets Uro, gaar man altsaa den modsatte Vej: lukker op for flere og flere Natbeværtninger.

De medicinske Professorer ved Universitetet lærer de unge vordende Læger, at Danmark paa det hygiejniske Omraade er det Land i Europa, der staar højest. Dog, paa eet Punkt gælder det aabenbart ikke. Thi saa oplyst et Folk er vi dog, at vi ved, et saadant Natliv, som vi kender her i København, er lidet hygiejnisk.

Var det saa endda de gamle, hvis Livs Arbejdsdag er endt, der færdedes ude til hen imod Morgenstunden. Men det er de unge, de, hvis Arbejde skal bygge vort Folks Fremtid op, det er netop dem, hvis Arbejdsevne og Kræfter ødes.

Eller tror nogen virkelig, at de, der færdes i Restaurationer og Dansesale til Kl. 2 eller senere kan faa 8 Timers Søvn, inden Dagens Arbejde kalder paa dem?

Flertallet i Byens Borgerrepræsentation hører dog til dem, der har kæmpet for, at enhver skulde have Ret til 8 Timers Nattesøvn; er den Kamp ført forgæves? Eller tillægger man ikke længer dette saa stor Betydning?

Men lad os stille Spørgsmaalet om, hvad det gælder, saa kort og klart frem som muligt.

To modsatte Opfattelser gør sig gældende. Paa den ene side hævdes det, at de uhyggelige Natklubber og de hemmelige Natknejper, Smugkroer, bedst modarbejdes, naar de offentlige Danselokaler holder aabent til kl. 2, og naar en hel Del Restaurationer har aabent til Kl. I, enkelte til 2.

Paa den anden side har man den Overbevisning, at jo flere Fristelser til at tage Del i Natlivet der bliver, jo flere, navnlig af de unge, falder for Fristelsen, og jo større Skade sker der baade hygiejnisk, økonomisk og moralsk.

Nu er det maaske nødvendigt, at der i Byens forskellige Dele findes ordentlige

Steder, hvor Borgerne kan faa Mad og Drikke indtil et ret sent Tidspunkt, men at det skulde være nødvendigt, at der er 100 saadanne Steder, afgørende er det ikke, om Antallet af disse er lidt større eller lidt mindre.

Men der er to Ting, som er af overordentlig stor Betydning, og som ikke mindst vi Kvinder aldrig bør blive træt af at kræve.

Det første er dette, at det ikke tillades at servere Spiritus af nogen Art senere end Kl. 12. Saaledes er det f. Eks. i Sverige, i London o. a. St, ligesaa, og den Dag, det samme gennemføres hos os, vil vi hilse med Glæde.

Det andet krav, vi maa stille, er, at de offentlige Danselokaler faar samme Lukketid som Beværtningerne.

Ingen, der har oplevet at være paa Gaden paa det Tidspunkt, da Beværtningerne lukker, vil kunne være i Tvivl om, i hvilken Tilstand en stor Del af de Gæster, der forlader Beværtningerne, befinder sig. Og gaar man hen til et af de store Danselokaler, vil man kunne se, hvorledes de mer eller mindre berusede Personer fra Beværtningerne vælter ind. — Da de offentlige Danselokaler er Beværtninger, hvor der udskænkes Spiritus, kan Drikkeriet altsaa fortsættes her.

Men hvorfor i Alverden skal da disse offentlige Dansesaloner have det Privilegium, at der alene kan Folk komme ind, naar alle andre Beværtninger skal lukke? Alle synes jo dog at være enige om, at de i ingen Henseende frembyder noget tiltalende Billede.

Jo, — hedder det, — hvis man ikke giver Folk Adgang til disse offentlige Dansesteder, saa gaar de bare i Stedet for i de berygtede, ukontrollerede Natklubber, — og det er dog meget værre, for Ungdommen især!

Man mener altsaa ved at tillade et mindre Onde at kunne forebygge et større. Men er det ikke en sørgelig Falliterklæring, naar man hævder, at det er ugørligt at faa Folk til at gaa hjem, naar Restaurationerne lukker! Det er dog ellers ikke ved at opgive Ævred overfor Vanskelighederne, at man bringer bedre Tilstande til Veje.

Nu vil man maaske sige, at man heller ikke ved Lovbestemmelser kan forbedre den almindelige Moral. Men det er dog vore Love, der skal angive de almindeligt

anerkendte Krav til Sædelighed og Moral. Og kan vi skabe en stærk offentlig Mening for vort Krav om, at Dansesaloner og Restaurationer skal have samme Lukketid, da vil vi derved give Politiet og andre Autoriteter den bedste Støtte til at gennemføre den saa haardt tiltrængte Forbedring af Tilstandene.

Vi kan og bør ikke taale, at det Liv, der ud folder sig i Danselokalerne efter Beværtningernes Lukning, bliver autoriseret. Eet er det, at Drik og Usædelighed ikke kan udryddes, et andet at give det Lovlighedens Stempel. Og det gør man jo ved at sige: »Nu skal Beværtningerne uden Dans lukkes, men saa kan I gaa hen i Beværtningerne med Dans og drikke videre der!« — Og saa kan den, der taler paa Kvinders vegne, ikke undlade atter og atter at rejse det Krav, at der i de offentlige Danselokaler skal være ikke blot mandligt Politi, men ogsaa kvindeligt.

Er der noget sted, hvor det paakræves, da er det her!

Hvor mange af de unge Kvinder, der gaar til Bunds i Storbyens Søle, har ikke faaet det første Smuds paa sig i Dansesalonerne! Og sikkert kunde dog nogle af dem have været reddet, om kvindeligt Tilsyn havde haft Vagt der, hvor de traadte Dansen og mangen Gang traadte deres egen Fremtid, deres Livs Lykke og Fred sønder!

Jeg staar her i Aften som Repræsentant for vor eneste kvindesaglige Organisation. Den har paa sit Program Arbejdet for at dygtiggøre Kvinder til deres Gerning i Hjem og Samfund og Arbejdet for at forbedre Kvinders og Børns Kaar, særlig ad Lovgivningens Vej.

Og De forstaar alle, hvorledes Byens Natliv *udgytiggør* mange kvinder, og hvorledes det *forværrer* Kvinders og Børns Kaar.

Thi er ikke Drik og Usædelighed i de 9 af 10 Tilfælde Skyld i de usle Kaar, hvorunder tusinder af Børn og Kvinder lever! Og er ikke Kampen mod det overhaandtagende Natliv i Dansesaloner og paa Beværtninger en Kamp mod Drukkenskab og Usædelighed!

Vi kalder paa alle alvorlige Kvinders Ansvarsfølelse overfor den opvoksende Slægt, kalder paa dem til Deltagelse i Kampen for bedre Tilstande, kalder paa dem til Kampen for Værn om vore Hjem og vor Ungdom, den, der er vort

Lands Fremtid.

Kilde

Kvinden og Samfundet 1924 Nr. 21 S. 247-249

Kildetype

Dokumentation i avis, magasin e.l.

Tags

Agitationstale, Kvindebevægelsen

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/dagmar-nielsens-tale-ved-protestmoedet-i-koncertpalaet>